

Titel: IX.

Citation: "IX.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e189420/facsimile.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning

Nr. 351.

om Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Et hundrede og første (101te) Røde.

(Den endelige Behandling af Grundlovsartikl. § 9 b.)

Ordføreren: Da det ærede Medlem har taget Hensyn til en Pitting af mig om Forholdet mellem de her nærmest foreliggende Paragrafer og de Forslag, som ere stillede under Nr. 47 af den ærede Rigsdagsmand for Ribe og den ærede Medlem (Læst), vil jeg glemte mine Pittinger derhen, at jeg antog, at de, som allerede afgjort, paa de Grunde, som have fremstillet Forslaget under Nr. 47, vilde fremme for disse, naturligvis maatte være ligesaa afgjort med de Forslag, som foretoges i Udvalget, hvilke ere byggede paa andre Betragtninger, og jeg anførte dette som Undskyldning, fordi jeg ansaa det nødvendigt, allerede her paa dette Sted at sige paa de Betragtninger, som det ærede Medlem havde foretaget sig, og som allerede anført det nødvendigt, allerede her paa dette Sted at sige paa de Grunde, hvorpaa han stættede sine senere Forslag under Nr. 47. Høit Formanden jo har villet, at der først dag efter skal finde Afstemning Sted over disse Forslag til nye Paragrafer. Forresten maa jeg med Hensyn til Spørgsmaalet om hvad der skal optages i Grundloven, med særligt Hensyn til det Æmne, som det ærede Medlem havde fra England, henstille til Forsamlingen, om ikke de, som erklærede, at Regt kan være nødvendigt, naar de alligevel medlættede sig, at Regtens dertil hjemmel ved Grundloven, overfor de færdige Forhold, som finde Sted i Danmark paa nærværende Tid, i Modstridning til hvad der kan have fundet Sted i England paa den Tid, til hvilken man har henpeget. I Danmark vil den fremtidige constitutionelle Regning helle paa den Grundlov, som nu vedtages; hvad der ikke saar Hjemmel i denne Grundlov, det vil blive, under saadanne Forhold, under saadanne Tilfælde, som her siges til, bløttet for grundlovs-mæssig Hjemmel. Naar man altsaa siger, at det kan blive nødvendigt, at der foretages paa saadanne Maade, som er fremhævet i det sidste Forslag, og dog siger: men Høit det er nødvendigt, skal det dog ikke naa i Grundloven, saa spørger jeg: det er dette en rigtig Tanke? Erklærer man, at det er nødvendigt, maa man da ikke ogsaa gjøre det nødvendige grundlovs-mæssig muligt? I England er Forholdet ganske anderledes, thi der har man ikke et enkelt Forfatningsdocument, der har man snarere en engang for alle given Regt, de bestaaende Autoriteter, Kronen og Parlamentet, ja i Rådsskab kan Parlamentet alene give hvad der er nødvendigt; men hvor saadant ikke tilstrækkelig er givet som Udgangspunkt, men hvor Spørgsmaalet er at lægge en arbeidet ny Grund, der synes jeg, at naar man erklærer, at Regt kan blive nødvendigt, maa man ogsaa i Grundloven tage Hensyn til, hvorefter det, som kan blive nødvendigt, ogsaa kan blive muligt uden at staa ind paa den revolutionaire Vej; det er et Spørgsmaal, som oftere er kommet frem, men som jeg ikke har fundet Anset end atter her komme tilbage til.

Andet: Det er med Hensyn til en rent formel Sag, at jeg tror det arbeidet nødvendigt at faa nærmere Oplysning. Jeg havde foreskrevet den ærede Ordførers tidligere Pittinger saaledes, som om det dog i Grundten var hans Mening, at hvis de Paragrafer, hvorefter vi nu fremme, sig ligesom, at de de Paragrafer selvfølgelig vare ubestemte, som ere forekommet under Nr. 47 af den ærede Deputerede for Ribe og den ærede Medlem (Læst). Efter den Pitting, som er kaldet fra den ærede Formanden Sted, befragter jeg Indvænt, at dette er en Misforstaaelse; men da forekommer det mig ogsaa, at vi ere især med at indføre en fuldstændig Forvirring i

Afstemningerne. Naar disse Paragrafer først ere antagne, og den foretagne Afstemning dog senere skal betragtes blot som foreløbig, og altsaa Anmærningen herom paa Afstemningsliden forsaet saaledes, som om den første Antagelse skal cøffireret, hvis Forslaget under Nr. 47 senere blive antagne, saa maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at dette er en Fremgangsmaade, som jeg tror arbeidet ikke harmonerer hermed med Regulatoriet eller en god Afstemningsorden, og jeg vil blot endnu fremsette det Spørgsmaal; naar disse Paragrafer blive antagne med 110 med 10 Stemmer, og de under Nr. 47 stillede Forslag senere blive antagne med 70 med 30 Stemmer, hvad skal saa gjælde?

Formanden: Saa gjælder den sidste Afstemning. Da den hele Afstemning kan er en betinget Afstemning forandrer man den ikke uden ved at gaae ind paa Forslaget under Nr. 47; det er den samme Afstemningsmaade, jeg har foreskrevet med Hensyn til det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem kongeriget Medlem (Covenius), der gaaer ud paa, at de 3 første Afst. skulle falde bort, og noget andet træde i Stedet. Den samme Fremgangsmaade er jo ogsaa bragt i Anvendelse ved Afstemningen over Børneløstloven, hvor vi til Slutning satte under Afstemning blandt andet Forslag f. Er. det, om Høitværdning skulde træde indfor den hele Børneløstloven; det forekommer mig saaledes, at der ikke er noget Væddende i, at man først betingelsesvis stemmer over disse Paragrafer og siden sætter de under Nr. 47 stillede under Afstemning.

Andet: Jeg ved ikke, om det, da det er en formel Sag, kan være mig tilladt videre at sige mig, men jeg skal blot bemærke, at jeg vedvarende finder Fremgangsmaaden meget forvirrende. Vi se jo en ensformig Antagelse af disse Paragrafer senere skal vige for selv den frøgelte Majoritet kan jeg arbeidet ikke forstaa.

Sammerich: Jeg mener, at der i en Forsamling som denne ingen Forskel er mellem en ensformig Afstemning og en Afstemning med Majoritet. (Ja! Ja!)

Da ingen Høit begjærede Ordet, stred man til Afstemning, der gav følgende Resultat:

1) Nr. 35. Røderes Forslag, tiltrædt af Comiteens Minoritet (Hansen og Ulfing): „Efter „Røddensigheden“ forandret Slutningen saaledes: „overdrages Regentstabet til Kronprindsen, hold han er myndig og tilstede. Er der ingen myndig og tilstedeværende Kronprinds, udvæner Rigsdagen en Anden til Rigsforskanter.““

forfattedes med 95 med 27 Stemmer.

2) Nr. 36. Udvalget Forslag: „Bliver Kongen ude af Stand til at regjere, sammenkalder Stateradet Rigsdagen. Naar da den forende Rigsdag med 1 af de afgivne Stemmer erklærer Røddensigheden, udvæner den en Rigsforskanter og anser, om fornødent gjærd, et Formynderkab.““

antog 6 med 113 med 13 Stemmer.

Som følger heraf blev der ikke Spørgsmaal om at afstemme

over

3) Nr. 37. Udvalget: „Bliver Kongen ude af Stand til at regjere, sammenkalder Stateradet Rigsdagen. Begge dens Afdelinger træde sammen, og naar den saaledes forende Rigsdag med 1 af de afgivne Stemmer erklærer Røddensigheden, udvæner den en Regent.““

Derefter gik man over til Diskussionen af § 10.

38) Udvalget: „Er der Kædetning til at frøge for, at Kronprindsen ved Kongens Død vil være uanselig eller af anden Grund ude